

Tothom sap què és la sordesa, però no tothom coneix ni s'ha plantejat quines són les conseqüències i les dificultats del dia a dia d'un sord. A banda de la incapacitat de poder sentir i, per tant, de poder gaudir de plaers quotidians per als oïdors, com ara sentir la ràdio, escoltar música, evocar altres móns a través de la veu d'un o d'una cantant, o comprovar la veritable qualitat interpretativa del seu actor favorit, aquesta restricció els aïlla de la resta del món perquè no els permet poder accedir a la gran quantitat d'informació oral a la qual tenim accés les persones oïdores. I aquest fet té repercussió en tots els àmbits: en l'educació, en el lleure, en la incorporació al món laboral, etc. Durant un temps, es va forçar les persones sordes a aprendre a parlar i a comunicar-se oralment, malgrat que elles havien de llegir els llavis dels seus interlocutors. Aquesta forma de comunicació va resultar del tot insatisfactòria per al col·lectiu, que prefereix fer servir el llenguatge dels signes, pensat i ideat per substituir la llengua parlada dels oïdors. Ara bé, aquest llenguatge únicament conegut per les persones sordes i pel seu cercle de familiars i amics necessita ser traduït al llenguatge oral i viceversa. I en aquest punt entra en joc la importantíssima figura de l'interpret.

En aquest context va néixer l'Associació Gironina de Sords: **"Va ser creada l'any 1976 arran dels problemes de solitud que patien les dones sordes de la província de Girona. El senyor Àngel Calafell va detectar aquestes inquietuds i les va saber materialitzar a través de la nostra associació. Des dels inicis, va funcionar com un centre de cultura, esports i formació, però va ser l'any 1995 quan va començar a haver-hi un moviment a favor d'una major integració i superació de les barreres que separen les persones sordes de les que poden sentir. Aquest nou clima es va fer palès a partir de 1996 quan es començaven a organitzar cursos de llengua de signes oberts al públic en general i es va evidenciar la necessitat de formar i introduir intèrprets de llengua de signes en els mitjans de comunicació i en les institucions públiques –sistema educatiu, actes culturals i públics en general, administracions, etc. Finalment, la Federació de Sords de Catalunya va atorgar-nos la possibilitat de disposar d'alguns d'aquests intèrprets de llengua de signes per portar a terme serveis mèdics i jurídics, tot i que ara per ara el nombre és del tot insuficient"**, afirma Teresa Vila, presidenta de l'Associació.

Aquesta evolució en les activitats ha fet que, en l'actualitat, l'Associació Gironina de Sords tingui com a objectius: **"Gestionar les informacions i els serveis; donar suport a la tercera edat; formar les persones sordes, tenint present totes aquelles que tenen algun tipus de discapacitat psíquica; organitzar cursos per pares amb fills sords, i eliminar les barreres de comunicació, tenint en compte la importància de la difusió de la LS."** Objectius que possibilitin una veritable comunicació amb les persones oïdores. En aquest sentit, és necessari aclarir que les noves tècniques quirúrgiques existents, com l'implant coclear, permeten reeducar certs pacients i poder sentir, però que **"no tenen una efectivitat del cent per cent i que, tot i així, aquestes persones no deixen mai de ser sords i sordes que poden sentir mitjançant un mecanisme artificial. La decisió de**

sotmetre's a aquesta tècnica quirúrgica hauria de ser sempre individual, és a dir, hauria de ser del nen i no pas dels pares –aquesta operació s'ha de dur a terme abans d'assolir una determinada edat perquè pugui ser vertaderament efectiva i permetre la reeducació de l'oïda– perquè serà el nen directament qui en patirà les conseqüències." Cal destacar que ara per ara, malgrat la importància i les possibilitats d'aquest tractament mèdic, **"no està a l'abast de tota la població, ja que no està inclòs en el sistema de sanitat de la Seguretat Social."**

"Quan parlem d'eliminar les barreres de comunicació per als sords, ens referim a la presència d'intèrprets en els actes públics, a la de subtítols en els mitjans de comunicació per tal que les persones sordes tinguem més accés a la informació i a la cultura. Altrament restaran aïllades i sense lligams amb aquests àmbits de la vida normal. És per això que calen subvencions provinents de les entitats públiques. Afortunadament són aquestes institucions les que ens proveeixen amb els recursos adients perquè, mitjançant els mecanismes esmentats abans, aquesta informació arribi a les persones que no són oïents." Amb el pas del temps: **"La sensibilitat ha anat creixent entre els sectors públics i avui és molt elevada."**

En altres èpoques el fet d'haver nascut amb sordesa significava estar apartat de la societat civil i no tenir accés a la cultura, tot i que les capacitats individuals fossin molt superiors a les mitjanes. **"Per sort, en l'actualitat ha millorat la qualitat de vida de les persones sordes gràcies fonamentalment als intèrprets i a les aportacions econòmiques que fan possible la seva presència. Aquestes aportacions provenen de les administracions com ara la Diputació, els ajuntaments o la Generalitat, la qual subvenciona la Federació de Sords de Catalunya, que és la institució encarregada de fer les particions segons províncies i institucions a les organitzacions que lluiten per a una millora de la qualitat de vida d'aquest col·lectiu."** No obstant aquesta implicació econòmica de les administracions, les condicions de vida de la població sorda de Catalunya es troba per sota de la de la resta d'Espanya i força allunyada de la de la resta d'Europa: **"Estem treballant per millorar la seva qualitat de vida, però ens calen encara molts esforços econòmics i humans per assolir aquest objectiu. Per exemple, de mica en mica s'ha aconseguit la presència d'intèrprets en els instituts i en les universitats, però és clarament insuficient."** Totes aquestes traves fan que només els afectats per aquesta dificultat amb una capacitat intel·lectual molt per sobre de la mitjana puguin accedir als estudis superiors, amb l'agreujant que això suposa per a la posterior incorporació al mercat laboral d'aquest grup humà.

La presència d'intèrprets és fonamental per disminuir el grau d'aïllament de les persones sordes. El nombre, però, d'aquests professionals no és l'adequat. A la província de Girona, per exemple, només n'hi ha dos: **"La introducció d'un cicle formatiu de grau superior ha obert un camí d'esperança. Ara falta, no obstant això, que aquestes persones siguin demandades per les empreses i esdevinguin indispensables a les institucions, mitjans de comunicació, etc."** L'interpret és la persona **"que serveix de pont de comunicació; per això és imprescindible que, a part de conèixer la llengua dels signes, tingui vocació."**

**“Un dels nostres
grans objectius
és la difusió
del llenguatge
de signes”**

Teresa Vila i Roura - Girona